

Lausuntopyyntö STM 2015

1. Vastaajatahon virallinen nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Porvoon kaupunki

2. Vastauksen kirjanneen henkilön nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Pia Nurme

3. Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot

Vastaajien määrä: 1

Nimi	Asema organisaatiossa	Matkapuhelin	Sähköposti
Jukka-Pekka Ujula	Kaupunginjohtaja	0403522033	jukka-pekka.ujula@porvoo.fi

4. Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimituksessa

Vastaajien määrä: 1

08.02.2016

5. Toimielimen nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Kaupunginhallitus ja Kaupunginvaltuusto

6. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

7. Kunta numero tilastokeskuksen luokituksessa

Vastaajien määrä: 1

	Kunta numero tilastokeskuksen luokituksessa
005 Alajärvi	0
020 Akaa	0
005 Alajärvi	0
009 Alavieska	0
010 Alavus	0
016 Asikkala	0
018 Askola	0
019 Aura	0
035 Brändö	0
043 Eckerö	0
046 Enonkoski	0
047 Enontekiö	0
049 Espoo	0
050 Eura	0
051 Eurajoki	0
052 Evijärvi	0
060 Finström	0
061 Forssa	0
062 Föglö	0
065 Geta	0
069 Haapajärvi	0
071 Haapavesi	0
072 Hailuoto	0
074 Halsua	0
075 Hamina	0
076 Hammarland	0
077 Hankasalmi	0
078 Hanko	0
079 Harjavalta	0
081 Hartola	0
082 Hattula	0
086 Hausjärvi	0
111 Heinola	0
090 Heinävesi	0
091 Helsinki	0
097 Hirvensalmi	0
098 Hollola	0
099 Honkajoki	0
102 Huittinen	0
103 Humppila	0
105 Hyrynsalmi	0
106 Hyvinkää	0
283 Hämeenkoski	0
108 Hämeenkyrö	0
109 Hämeenlinna	0
109 Hämeenlinna	0
139 Ii	0

140 Iisalmi	0
142 Iitti	0
143 Ikaalinen	0
145 Ilmajoki	0
146 Iloanta	0
153 Imatra	0
148 Inari	0
149 Inkoo	0
151 Isojoki	0
152 Isokyrö	0
164 Jalasjärvi	0
165 Janakkala	0
167 Joensuu	0
169 Jokioinen	0
170 Jomala	0
171 Joroinen	0
172 Joutsa	0
174 Juankoski	0
176 Juuka	0
177 Juupajoki	0
178 Juva	0
179 Jyväskylä	0
181 Jämijärvi	0
182 Jämsä	0
186 Järvenpää	0
202 Kaarina	0
204 Kaavi	0
205 Kajaani	0
208 Kalajoki	0
211 Kangasala	0
213 Kangasniemi	0
214 Kankaanpää	0
216 Kannonkoski	0
217 Kannus	0
218 Karijoki	0
224 Karkkila	0
226 Karstula	0
230 Karvia	0
231 Kaskinen	0
232 Kauhajoki	0
233 Kauhava	0
235 Kauniainen	0
236 Kaustinen	0
239 Keitele	0
240 Kemi	0
320 Kemijärvi	0
241 Keminmaa	0
322 Kemiönsaari	0
244 Kempele	0
245 Kerava	0
249 Keuruu	0

250 Kihniö	0
256 Kinnula	0
257 Kirkkonummi	0
260 Kitee	0
261 Kittilä	0
263 Kiuruvesi	0
265 Kivijärvi	0
272 Kokkola	0
271 Kokemäki	0
272 Kokkola	0
273 Kolari	0
275 Konnevesi	0
276 Kontiolahti	0
280 Korsnäs	0
284 Koski TI	0
285 Kotka	0
286 Kouvola	0
286 Kouvola	0
287 Kristiinankaupunki	0
288 Kruunupyy	0
290 Kuhmo	0
291 Kuhmoinen	0
295 Kumlinge	0
297 Kuopio	0
300 Kuortane	0
301 Kurikka	0
301 Kurikka	0
304 Kustavi	0
305 Kuusamo	0
312 Kyyjärvi	0
316 Kärkölä	0
317 Kärsämäki	0
318 Kökar	0
319 Köyliö	0
398 Lahti	0
399 Laihia	0
400 Laitila	0
407 Lapinjärvi	0
402 Lapinlahti	0
403 Lappajärvi	0
405 Lappeenranta	0
408 Lapua	0
410 Laukaa	0
416 Lemi	0
417 Lemland	0
418 Lempäälä	0
420 Leppävirta	0
421 Lestijärvi	0
422 Lieksa	0
423 Lieto	0
425 Liminka	0

426 Liperi	0
444 Lohja	0
430 Loimaa	0
430 Loimaa	0
433 Loppi	0
434 Loviisa	0
435 Luhanka	0
436 Lumijoki	0
438 Lumparland	0
440 Luoto	0
441 Luumäki	0
442 Luvia	0
475 Maalahti	0
444 Lohja	0
478 Maarianhamina	0
480 Marttila	0
481 Masku	0
483 Merijärvi	0
484 Merikarvia	0
489 Miehikkälä	0
481 Masku	0
491 Mikkeli	0
494 Muhos	0
495 Multia	0
498 Muonio	0
499 Mustasaari	0
500 Muurame	0
503 Mynämäki	0
504 Myrskylä	0
505 Mäntsälä	0
508 Mänttä-Vilppula	0
507 Mäntyharju	0
529 Naantali	0
531 Nakkila	0
532 Nastola	0
508 Mänttä-Vilppula	0
529 Naantali	0
535 Nivala	0
536 Nokia	0
538 Nousiainen	0
541 Nurmes	0
543 Nurmijärvi	0
545 Närpiö	0
560 Orimattila	0
561 Oripää	0
562 Orivesi	0
563 Oulainen	0
564 Oulu	0
309 Outokumpu	0
576 Padasjoki	0
577 Paimio	0

564 Oulu	0
578 Paltamo	0
445 Parainen	0
580 Parikkala	0
581 Parkano	0
599 Pedersören kunta	0
583 Pelkosenniemi	0
854 Pello	0
584 Perho	0
588 Pertunmaa	0
592 Petäjavesi	0
593 Pieksämäki	0
595 Pielavesi	0
598 Pietarsaari	0
601 Pihtipudas	0
604 Pirkkala	0
607 Polvijärvi	0
608 Pomarkku	0
609 Pori	0
611 Pornainen	0
638 Porvoo	1
614 Posio	0
615 Pudasjärvi	0
616 Pukkila	0
619 Punkalaidun	0
620 Puolanka	0
623 Puumala	0
624 Pyhtää	0
625 Pyhäjoki	0
626 Pyhäjärvi	0
630 Pyhäntä	0
631 Pyhäranta	0
635 Pälkäne	0
636 Pöytyä	0
636 Pöytyä	0
678 Raabe	0
710 Raasepori	0
680 Raisio	0
681 Rantasalmi	0
683 Ranua	0
684 Rauma	0
684 Rauma	0
686 Rautalampi	0
687 Rautavaara	0
689 Rautjärvi	0
691 Reisjärvi	0
694 Riihimäki	0
697 Ristijärvi	0
698 Rovaniemi	0
700 Ruokolahti	0
702 Ruovesi	0

704 Rusko	0
704 Rusko	0
707 Rääkkylä	0
729 Saarijärvi	0
732 Salla	0
734 Salo	0
736 Saltvik	0
790 Sastamala	0
738 Sauvo	0
739 Savitaipale	0
740 Savonlinna	0
740 Savonlinna	0
742 Savukoski	0
743 Seinäjoki	0
743 Seinäjoki	0
746 Sievi	0
747 Siikainen	0
748 Siikajoki	0
791 Siikalatva	0
749 Siilinjärvi	0
751 Simo	0
753 Sipoo	0
755 Siuntio	0
758 Sodankylä	0
759 Soini	0
761 Somero	0
762 Sonkajärvi	0
765 Sotkamo	0
766 Sottunga	0
768 Sulkava	0
771 Sund	0
777 Suomussalmi	0
778 Suonenjoki	0
781 Sysmä	0
783 Säkylä	0
831 Taipalsaari	0
832 Taivalkoski	0
833 Taivassalo	0
834 Tammela	0
837 Tampere	0
844 Tervo	0
845 Tervola	0
846 Teuva	0
848 Tohmajärvi	0
849 Toholampi	0
850 Toivakka	0
851 Tornio	0
853 Turku	0
857 Tuusniemi	0
858 Tuusula	0
859 Tyrnävä	0

886 Ulvila	0
887 Urjala	0
889 Utajärvi	0
890 Utsjoki	0
892 Uurainen	0
893 Uusikaarlepyy	0
895 Uusikaupunki	0
785 Vaala	0
905 Vaasa	0
908 Valkeakoski	0
911 Valtimo	0
092 Vantaa	0
915 Varkaus	0
918 Vehmaa	0
921 Vesanto	0
922 Vesilahti	0
924 Veteli	0
925 Vieremä	0
927 Vihti	0
931 Viitasaari	0
934 Vimpeli	0
935 Virolahti	0
936 Virrat	0
941 Vårdö	0
946 Vöyri	0
976 Ylitornio	0
977 Ylivieska	0
980 Ylöjärvi	0
981 Ypäjä	0
989 Ähtäri	0
992 Äänekoski	0

8. 1. Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Onko nykyinen maakuntajako oikea peruste itsehallintoalueiden muodostamiselle?

Vastaajien määrä: 1

9. 2. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Vastaajien määrä: 1

- Aluehallintojaon perusteet:

Porvoon kaupunki yhtyy näkemykseen, että sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteita tulee uudistaa. Asiakaslähtöisten ja taloudellisesti vaikuttavien palveluiden kehittäminen vastaamaan tulevaisuuden kansalaisten tarpeita on keskeistä. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta tarvitaan erityisesti pienten ja harvaan asuttujen alueiden näkökulmasta. Niille uudistuksen myötä varmistetaan riittävän laaja palvelujen saatavuus ja tuottamisen kustannustehokkuus. Tämä edesauttaa terveyserojen kaventamisen tavoitetta. Näiden kuntien osalta perustettavat itsehallintoalueet tuovat laajemmat mahdollisuudet sote-palveluiden järjestämiseksi, ja mahdollistavat yhdenvertaiset sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuuden – hallitusohjelman kirjausten mukaisesti.

Ilman perusteellisia taloudellisia ja toiminnallisia vaikuttavuusarvioita on uudistuksen perusteisiin erittäin haastavaa tai mahdoton ottaa analyttisesti kantaa. Käytössä olevan informaation perusteella voi kuitenkin arvioida, että esitetty aluejako on epätasapainoinen, sekava ja demokratian kannalta ongelmallinen.

Koska kysymyksessä ei ole pelkästään sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus, niin aluejakolinjausten perusteissa tulisi määritellä tarkemmin kuntien olemassaolon edellytykset. Todettakoon edelleen, että alueelliset ja kuntakohtaiset toiminnalliset ja taloudelliset vaikuttavuusanalyysit ovat tekemättä.

Porvoon kaupunki toteaa lausuntonaan, että itsehallintouudistuksessa pitää huomioida kasvavien kaupunkiseutujen tarpeet. Kaupunkialueilla on monia erityistekijöitä, jotka liittyvät niin kilpailukykyyn ja osaamiseen kuin maahanmuuttoon ja työllisyyteen. Kaikki nämä lisäävät kaupunkiseutujen vastuita, kustannuksia ja palvelutarpeita. On välttämätöntä, että suurimpien kaupunkien rooli ja asema selvennetään uudistuksen jatkovalmistelun yhteydessä. Tämän lisäksi uudistuksen aluejako vahvistaa maakuntakeskusten asemaa, mutta ei huomioi riittävällä tavalla niiden väestömäärältään merkittävien kaupunkien roolia, jotka eivät maakuntakeskuskaupunkeja. Tämä erityispiirre toteutuu erityisesti Uudenmaan alueella.

Uudenmaan itsehallintoalue on kooltaan ja väestömäärältään niin suuri, ettei siihen voida soveltaa samoja periaatteita kuin pienempiin itsehallintoalueisiin. Uudenmaan itsehallintoalueella asuu noin kolmannes koko Suomen väestöstä. Uudenmaan itsehallintoalue on myös väestörakenteeltaan heterogeeninen ja alueellisesti laaja. Edellä mainitut seikat tuovat mukanaan ongelmia erityisesti asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien toteutumisen ja paikallisten erityistarpeiden huomioimisen kannalta. Uudenmaan itsehallintoalue ei ole suoraan vertailukelpoinen mihinkään muuhun itsehallintoalueeseen esimerkiksi taloudellisten tai laadullisten tavoitteiden toteutumisen osalta.

Koko maan hyvinvointipalveluiden järjestämien samankaltaisesti ilman selkeiden alue-erojen huomioimista ei ole taloudellisista tai toiminnallisista syistä järkevää.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus:

Mikäli tämän mallin mukaan edettäisiin, niin Porvoon kaupunki toteaa lausuntonaan, että hallituksen aluejakolinjauksen mukainen maakuntajako ei ole oikea peruste itsehallintoalueiden muodostamiselle. Osa alueista on niin pieniä, että niiden kyky järjestää alueensa asukkaille kattavat sosiaali- ja terveyspalvelut on kyseenalainen.

Porvoon kaupunki toteaa, että järjestämisen ja tuottamisen vastuutahot tulee eriyttää toisistaan.

Alueita on liian monta. Oikea aluejako lähtisi ennemmin huomattavasti vähemmästä määrästä järjestämisalueita, jolloin tuottamisen ja järjestämisen eriyttäminen sekä palveluiden tasalaatuisuus voisivat selkeämmin toteutua. Sote-palveluiden tuottajia sen sijaan tulee olla useampia.

Koska uudistuksen alkuperäinen tavoite oli turvata ja vahvistaa horisontaalinen ja vertikaalinen integraatio, tulisi se myös järjestämislailla vahvasti edellyttää. Muulla tavoin ei voida varmistua peruspalveluiden vahvistumisesta. 24/7 päivystävien sairaaloiden sijainti ei voi olla alueita määrittävänä tekijänä.

Uusimaa ei tarvitse palveluiden järjestämisen eikä tuottamisen tueksi muita itsehallintoalueita. Sosiaalipalvelujen, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon integraatio arjen työssä edellyttää näiden toimintojen johtamista Uudenmaan 1,6 miljoonan asukkaan ja yli 60 000 työntekijän kokonaisuutta pienemmissä tuotantoyksiköissä. Tämä mahdollistaisi paremman yhteistyön myös alueen kuntien kanssa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Pienemmissä tuotantoyksiköissä voidaan ottaa myös paremmin huomioon mm alueen kielelliset erityispiirteet. Tämä turvaisi esim Itäisen Uudenmaan osalta ruotsinkielisten palveluiden kehittymisen.

Tällä hetkellä erikoissairaanhoidon HUS:ssa ja HYKS:ssä toimii monessa eri sairaalassa. Isoja päivystyssairaalaita on useita. Sairaaloihin on muodostettu osaamiskeskustoja, jotka työnjaollaan ovat mahdollistaneet tehokkaan toiminnan ja hyvän hoidon. Lisäksi Hus tukipalveluissa on keskittämällä saavutettu hyviä tuloksia. HUS vastaa myös koko Suomen osalta tietyistä erityisen vaativan erikoissairaanhoidon palveluista. Jatkossa HUS voi toimia erikoissairaanhoidon tuottajana ja integraatiota muuhun soteen jatketaan tältä pohjalta.

Uudistuksessa tähän kokonaisuuteen ollaan lisäämässä sosiaalipalvelut ja avoterveydenhuolto. Organisaatio tulee kasvamaan liian suureksi ja liian moninaiseksi. Suuruuden ekonomia kääntyy itseään vastaan kokonaisuuden kasvaessa liian suureksi. Lähipalveluiden toimipisteiden volyymit ja alueelliset erot tulevat liian suuriksi.

Mikäli Uudenmaan itsehallintoalueen palvelut järjestettäisiin yhden suuren kokonaisuuden sisällä useina toiminnallisina linja-organisaatiomaisesti sektoreina (kuten esim. sosiaalipalveluiden sektori, suun terveydenhuollon sektori jne.), asukaslähtöinen palvelujen aito integraatio ei toteudu, eikä palvelutuotannon kustannusvaikuttavuus ja laatu ole vertailtavissa eri palveluntuottajien (julkinen, yksityinen, kolmas sektori) välillä. Sosiaalihuollon palvelut ovat jääneet uudistuksessa huomioimatta, mikä vaarantaa todellisen asiakaslähtöisen integraation toteutumisen. Uudistuksen lähtökohtana ei voi olla vain erikoissairaanhoidon järjestäminen, mikä tällä hetkellä näyttää olevan vallitseva tilanne.

Uudenmaan itsehallintoalueella järjestämisvastuu tulee osoittaa tarkemmin lailla siten, että sote - palveluiden tuottaminen tapahtuu useammalla itsehallintoalueen sisäisillä, esimerkiksi kuudella alueella. Tuotantoalueiden pohjana voidaan pitää nykyistä sairaanhoitoaluejakoa. Mikäli kaupungeilla on kyky ja halukkuus toimia osaltaan sote-palvelujen tuottajan roolissa, tulisi se mahdollistaa jatkovalmistelussa. Näiden toiminnallisten kokonaisuuksien kautta varmistetaan olemassa olevan osaamisen hyödyntäminen ja asiakasrajapinnan tuntemus. Pienempien sote-tuotantoalueiden avulla mahdollistetaan parhaiten alueellinen vertailu Uudenmaan itsehallintoalueen sisällä ja kilpailuaseman yksityisen ja kolmannen sektorin palveluiden tuottajien välillä, turvataan paikallisten erityistarpeiden huomioiminen sekä asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet ja aidon valinnanvapauden toteutuminen. Näillä alueilla olisi myös parempi uudistumiskyky sekä mahdollisuus kestävyysvajeen hallintaan ja kustannusten kasvun hillintään hallituksen tavoitteiden mukaisesti. Ne olisivat myös vertailukelpoisia keskenään – myös saman kokoisten itsehallintoalueiden kanssa.

Uudellamaalla tarvitaan erillisaikataulu ja erillisvalmistelu sote-alueista. Uudenmaan itsehallintoalueen sote-

tuotannon kokonaisuuden valmistelu on tarpeen aloittaa mahdollisimman nopeasti. Siihen tulee ottaa mukaan kunnat, Uudenmaan liitto, ETEVA, HUS, THL sekä yksityiset ja kolmannen sektorin sote-palvelujen tuottajat

Porvoon kaupunki toteaa, että valinnanvapauden keskeiset periaatteet ovat epäselvät. Lausuntoa kirjoittaessa ei ole tietoa siitä, miten EU-potilasdirektiivi ja valinnanvapaus vaikuttavat esityksen toteutumiseen. Uudistuksessa ei ole myöskään riittävällä tasolla arvioitu digitalisaation kehittymisen vaikutusta kansalaisten nykyisten kasvokkain tapahtuvaa kontaktia edellyttävien palveluiden käyttöön tai miten oma-hoitoa tukevat digitaaliset ratkaisut tulevat vaikuttamaan palveluiden käytön tarpeeseen.

Maankäyttö, asuminen ja liikenne:

Kaupunkiseutujen elinvoimaroolin kannalta on olennaista, että kaupungit ja kaupunkiseudut vastaavat itse muun muassa maankäyttöön, liikenteeseen, asumiseen liittyvistä tehtävistä ja niihin kuuluvista viranomaistehtävistä. Jos maankäyttö, asuminen ja liikenneasiat eivät ole kuntien käsissä, voidaan kyseenalaistaa kuntien mahdollisuudet elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämisessä.

Porvoossa on määrätietoisesti integroitu maapolitiikka, kaavoitus, kuntatekniikka, rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu sekä elinkeinopolitiikka osaksi prosessia, jolla tuotetaan kilpailukykyistä, viihtyisää ja turvallista kaupunkiympäristöä. Ympäristöministeriön muistiossa mainittujen toimintojen irrottaminen tästä kokonaisuudesta ei ole tarkoituksenmukaista. Kaupunki on toiminnassaan määrätietoisesti kehittänyt toimintatapoja ja ammattiosaamista ottamaan huomioon paikkakunnan rikas kulttuuriperintö, esimerkiksi Vanha Porvoo ja Empire-keskusta ja maaseudun rakennetut kylät, rikas luonto, kuten saaristo ja muut luontoalueet, vaativat Kilpilahden työpaikka-alueet ja viihtyisät asuinalueet. Lähiuudistusta on tehty laajassa yhteistyössä, johon ovat osallistuneet kaikki kaupungin hallintokunnat.

Usein suuremmat hankkeet etenevät keskustelujen kautta ja kiinteässä yhteistyössä rakennusvalvonnan, kaavoituksen, ja tontinmyynnin kanssa. Tällainen yhteistoiminta, joka nopeuttaa hankkeita merkittävästi, ei ole mahdollista jos rakennusvalvonta hoidetaan koko Uudenmaan laajuisesti.

Ilmastonmuutoksen torjuntatyö edellyttää poikkihallinnollista vastuullista yhteistyötä. Ympäristönsuojelun, terveydensuojelun ja rakennusvalvonnan poistuminen vaarantaisi hyvin käyntiin lähteneen toiminnan jatkumisen.

Ympäristönsuojelun reagointivalmius ympäristövahinkoihin, teollisuuden häiriötilanteisiin ja valvontatarvetilanteisiin heikkenisi etäisyyden kasvaessa ja organisaatioiden eriytyessä.

Asukkaan kannalta osallistumismahdollisuudet palvelujen järjestämiseen ja vaikuttaminen päätöksentekoprosesseihin on pidettävä mahdollisimman lähellä kuntalaista. Kunnan tehtäviä ei siten ole tarkoituksenmukaista siirtää itsehallintoalueille eikä viedä päätöksentekoa kauemmas kuntalaisesta.

Sivistystoimi:

Oppilas- ja opiskelijahuolto:

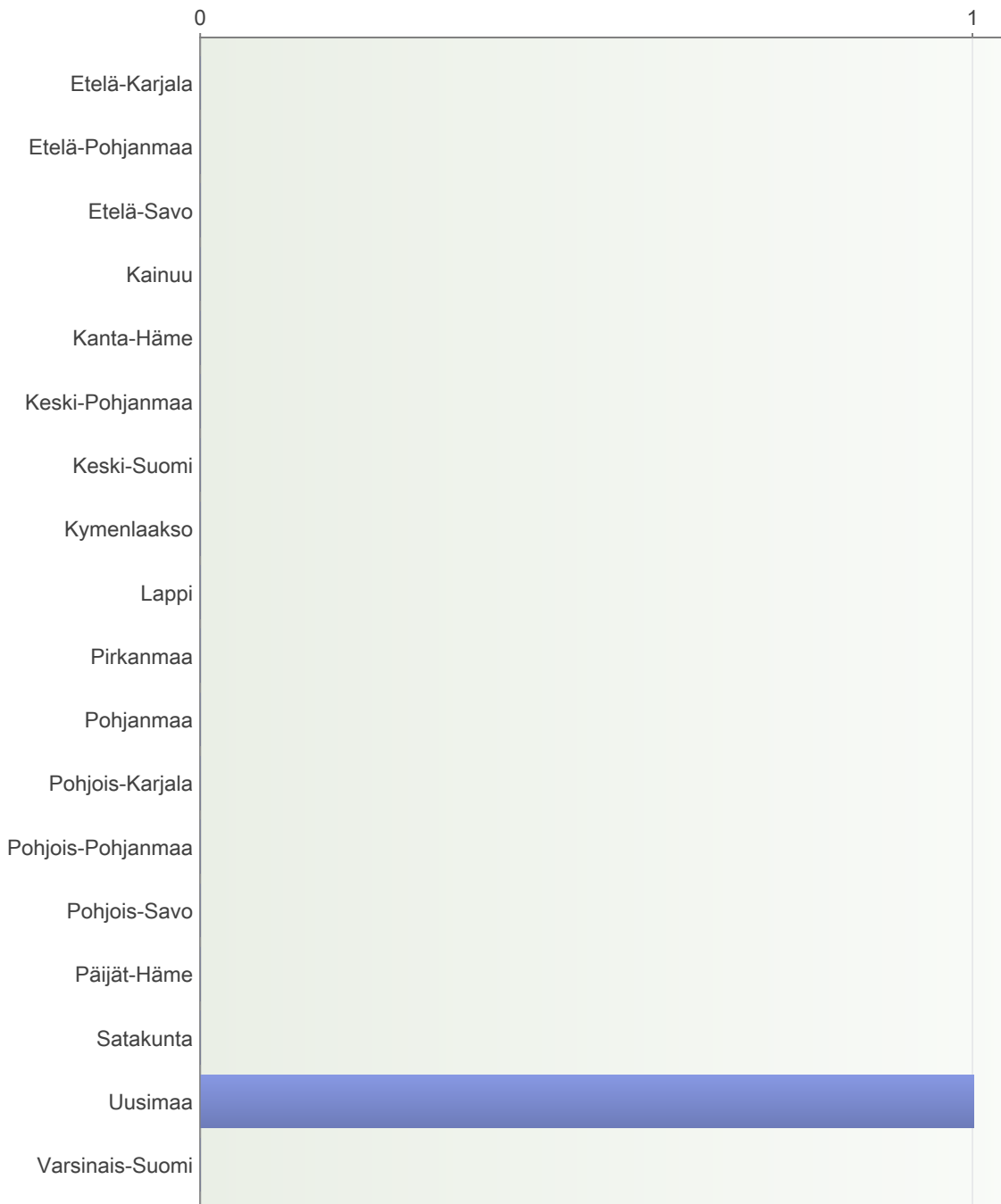
Kunnalla ja itsehallintoalueella tulee olla selkeä näkemys vastuistaan ja tehtävistään. Tällä hetkellä linjauksen mukaan kuntiin jäävien palveluiden ja sosiaali- ja terveystieteiden rajapinnoissa toimivien palveluiden sijoittuminen tulee selvittää (esim. oppilashuolto), jotta palvelut toimivat saumattomasti. Poikkihallinnollinen yhteistyö on systematisoitava.

Toisen asteen koulutus:

Toisen asteen koulutus on oleellinen osa nuorten koulutusjärjestelmää ja sillä on tärkeä tehtävä alueen elinvoima- ja kilpailukykytekijänä, joten ammatillisen koulutuksen tulee jatkossakin olla kiinteä osa kunnan koulutusjärjestelmää.

10. 3. Tämä kysymys vain kuntien valtuustoille: Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Minkä nykyisen maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen kuntanne katsoo perustelluksi kuulua? (liite: Manner-Suomen maakunnat)

Vastaajien määrä: 1

11. 4. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Ei vastauksia.

12. 5. Itsehallintoalueet järjestävät sote-palvelut joko yksin tai lailla säädettyjen kolmen itsehallintoalueen täytyy järjestää palvelut yhdessä sopimalla toisen itsehallintoalueen kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollossa on jatkossa maassa 15 selkeää alueellista kokonaisuutta, joilla sote-palvelut järjestetään. Miten arvioitte tehtyä ratkaisua?

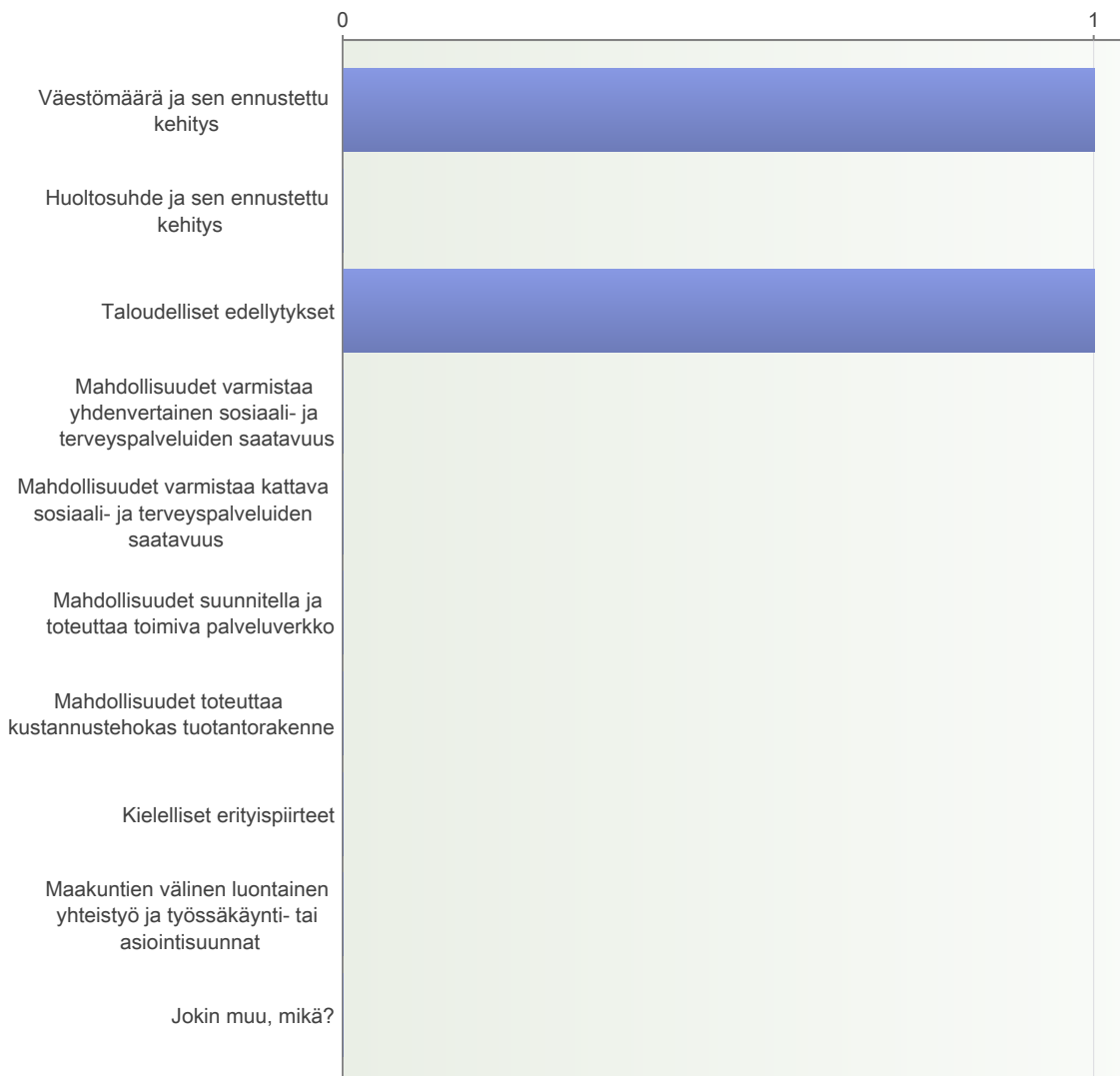
Vastaajien määrä: 1

- Alueita on liian monta. Oikea aluejako lähtisi ennemminkin huomattavasti vähemmästä määrästä alueita, jolloin tuottamisen ja järjestämisen eriyttäminen sekä palveluiden tasalaatuisuus voisivat selkeämmin toteutua.

Esityksen mukainen huomattava aluemäärä tulee johtamaan yhdessä rahoitusratkaisun kanssa merkittävään alueiden väliseen tasausjärjestelmän tarpeeseen. Samoin esityksen mukainen aluehallintomalli luo uuden väliportaan hallinnon, jonka hyötyjä ja haittoja ei ole arvioitu riittävällä tavalla.

13. 6. Minkä kriteerien perusteella tulisi päättää siitä, mitkä kolme itsehallintoaluetta järjestävät sosiaali- ja terveyspalvelut muiden itsehallintoalueiden kanssa? Voit valita yhden tai useampia

Vastaajien määrä: 1

14. 7. Itsehallintoalueet tulevat tarvitsemaan yhteistyökumppaneita palveluiden järjestämisessä. Mikä tai mitkä ovat alueellenne luontaiset yhteistyösuunnat?

Vastaajien määrä: 1

- Uusimaa ei tarvitse palveluiden järjestämisen eikä tuottamisen tueksi muita itsehallintoalueita.

15. 8. Jos se itsehallintoalue, johon katsotte kuntanne kuuluvan, osoittautuu myöhemmin tehtävän päätöksen johdosta sellaiseksi itsehallintoalueeksi, joka ei vastaa itsenäisesti sote-palvelujen järjestämisestä, onko sillä vaikutusta kunnan kantaan siitä, mihin itsehallintoalueeseen kunnan tulisi kuulua?

Vastaajien määrä: 1

16. 9. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Vastaajien määrä: 1

- Ei relevantti kysymys Uudenmaan osalta.

17. 10. Hallituksen linjauksen mukaan itsehallintoalueille osoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi 1.1.2019 lähtien seuraavat tehtävät: pelastustoimen tehtävät, maakuntien liittojen tehtävät ja ELY-keskusten alueellisen kehittämisen tehtävät sekä lisäksi mahdollisesti ympäristöterveydenhuolto. Mitä muita tehtäviä olisi mielestänne tarkoituksenmukaista siirtää itsehallintoalueille?

Vastaajien määrä: 1

- Itsehallintoalueille ei tule lisätä muita tehtäviä.

Suunnitelluista tehtäväsiirroista Porvoon kaupunki toteaa seuraavaa:

Ympäristöterveydenhuollon, ympäristösuojelun ja rakennusvalvonnan viranomaisten tehtävät tukevat erityisesti kunnan maankäyttöä ja elinvoimaa. Näissä tehtävissä paikallinen asiantuntemus on erityisen tärkeää ja siksi ne pitää paikallisen luonteensa vuoksi jäädä kuntien järjestettäväksi ja hoidettavaksi.

Uusimaa väestöltään vahvasti kasvavana alueena asettaa tulevaisuudessa myös pelastustoimelle lisää vaatimuksia riittävien turvallisuuspalvelujen järjestämiseksi. Riittävän palvelutason turvaamiseksi pelastustointa tulisi tarkastella yhtenä kokonaisuutena ja nykyisistä neljästä pelastuslaitoksesta voidaan muodostaa yksi, koko

Uudenmaan kattava pelastuslaitos. Uudistus mahdollistaisi tulevina vuosina pelastustoimen ja ensihoidon palvelutuotannon yhtenäisen kehittämisen sekä riittävän suorituskyvyn myös suuronnettomuustilanteissa. Uudenmaan kokoisen pelastuslaitoksen muodostamisessa syntyy kuitenkin epätasapaino muiden itsehallintoalueiden kokoon nähden. Tällä voi mahdollisesti olla negatiivinen vaikutus pelastustoimen kehitykseen maan eri osissa. Tehty päätös itsehallintouudistuksesta ja sen aluejaosta ei vastaa pelastustoimen kehittämisedellytysten parantamiseen.

Työllisyyden edistäminen liittyy keskeisesti sekä elinvoima-, koulutus- että sosiaalipolitiikkaan. Työllistämispalveluiden osalta tulisi selvittää, mikä osa palveluista kuuluu selkeästi sosiaalipalveluihin, mikä elinkeinopalveluihin ja mikä jatkossa tulee olemaan kuntien rooli työllistämässä. Tai vaihtoehtoisesti tulee selvittää koko työllistämisen ketjun (Te-hallinto, Kela ja kunnat) kokoamista yhteen ja siirtämistä kokonaisuudessa yhden hallinnon vastuulle tarkoittaen joko itsehallintoalueita tai kuntia.

Toisen asteen koulutusta ei pidä siirtää itsehallintoalueille.

Valmiusasioiden kokonaisvastuun osalta tulee lainsäädännön muutoksissa huomioida, että kunta ei käytännössä voi vastata valmiusasioista kuin varsinaisten operatiivisesti hoitamiensa tehtävien osalta.

Lainsäädännössä tulee selkeästi rajata itsehallintoaluiden tehtävät. Mikäli jollain alueella on tarkoituksenmukaista esimerkiksi siirtää itsehallintoalueille muita kuin lainsäädännössä sille asetettuja tehtäviä, tulee sen perustua vapaaehtoisuuteen. Rajattua yleistä toimialaa itsehallintoalueen sisälle ei pidä lainsäädännöllisesti mahdollistaa.

18. 11. Millä keinoin tulisi varmistaa itsehallintoalueiden ja kuntiin jäävien tehtävien välinen yhteys hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä?

Vastaajien määrä: 1

- Sosiaali- ja terveydenhuolto edistää merkittävästi asukkaiden hyvinvointia, mutta vain omalta osaltaan. Kunnan muut palvelut, kuten opetus-, kulttuuri-, vapaa-aika- ja asuinympäristöön liittyvät palvelut vaikuttavat myös osaltaan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen ja sosiaalipalvelujen kysyntään. Ehdotetussa mallissa kunnan tehtävänä on hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Kunnilla tulisi olla vastuu kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämässä vain omien järjestämisvastuidensa osalta.

Mikäli terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen ja terveysongelmien ehkäisy halutaan pitää kansallisen sosiaali- ja terveystalouden keskeisenä tavoitteena, on valtion huolehdittava siitä, että kunnilla on myös tosiasialliset edellytykset suoriutua tehtävästä. Mikäli lakiin ei sisällytetä itsehallintoalueen ja kunnan yhteistoimintaan liittyvää sopimista, kunnan veloitteiden toteutumisesta hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä tulee huolehtia kannustinjärjestelmän avulla. Taloudellisella kannusteella valtionosuusjärjestelmän kautta on merkittävä vaikutus kunnan toimintaan, jotta riittävä hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen toiminta kunnissa toteutuu.

Itsehallintoalueiden ja kuntien yhteys hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä on turvattava. Uudenmaan kokoinen itsehallintoalue on väestöltään ja olosuhteiden näkökulmasta erittäin suuri ja rakenteeltaan erilainen. Hyvinvointikertomukset eivät riitä kunnan ja itsehallintoalueen yhteyden rakenteeksi.

On tärkeää, että asiakkaat saavat hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvät palvelut saumattomasti. Tämä edellyttää sitä, että kunnalla ja itsehallintoalueella on selkeä näkemys vastuistaan ja tehtävistään. Poikkihallinnollinen yhteistyö on systematisoitava alusta lähtien itsehallintoalueen ja kunnan toimialojen, kansalaisjärjestöjen sekä elinkeinoelämän välillä. Yhteistyö systematisoituu luomalla alueille toimivat yhteistyörakenteet, jotka mahdollistavat edellä mainitun. Näin turvataan nykyisten hyvien käytäntöjen jatkuvuus sekä kehittäminen ja uusien palvelujen käyttöön ottaminen. Palveluiden saumattomuus tulee uudistuksessa turvata yhtenä kokonaisuutena kuntalaisen suuntaan.

19. 12. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen aluelinjauksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Uudistuksen lähtökohdat ovat keskeiseltä osaltaan pienten kuntien ja harvaan asuttujen alueiden nykyisissä ja tulevaisuudessa haasteissa vastata väestön hyvinvointipalvelujen saatavuuteen. Lähtökohta ei ota huomioon keskisuurten ja suurten kaupunkien elinvoimaa ja dynamiikkaa. Esitetty aluejako on epätasapainoinen ja sekava erityisesti voimakkaasti kasvavan Uudenmaan alueen sekä suurten ja keskisuurten kaupunkien näkökulmasta. Suomen 30 suurimmassa kaupungissa asuu noin 60 prosenttia koko maan väestöstä ja niissä syntyy myös valtaosa maan bruttokansantuotteesta. Uudenmaan kuntien osuus koko maan BKT:sta on noin 40 prosenttia.

Näissä suurimmissa kaupungeissa toteutuvat jo keskeisiltä osiltaan julkisten hyvinvointipalveluiden integraatio (sote-sivistys-kaavoitus-maankäyttö-asuminen), joiden avulla on edellytykset vastata sekä tulevaisuuden haasteisiin että ehkäistä hyvinvointierojen syntyä. Ilman selkeää arviota tulevasta kaupunkipolitiikasta on mahdotonta nähdä kokonaiskuvaa uudistuksen vaikutuksista. Uudistusta tehtäessä tulee ottaa huomioon Uudenmaan vaikutus koko Suomen kilpailukykyyn.

Jos uudistus toteutuu esityksen mukaisesti, tulee tarkasteluun ottaa kymmenen suurimman kaupungin lisäksi myös keskisuurten kaupunkiseutujen elinvoiman dynamiikan säilyttäminen ja edistäminen.

Uudenmaan itsehallintoalue on väestöltään heterogeeninen. Edellä mainitut seikat tuovat mukanaan ongelmia erityisesti asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien toteutumisen ja paikallisten erityistarpeiden huomioimisen kannalta. Alueellisen demokratian toteutuminen ei tämän esityksen mukaan tule toetutumaan. Uudenmaan itsehallintoalue ei ole suoraan vertailukelpoinen mihinkään muuhun itsehallintoalueeseen esimerkiksi taloudellisten tai laadullisten tavoitteiden toteutumisen osalta.

Itsehallintoalueiden yhteisen hankintayksikön rooli kilpailutuksessa ja toisaalta itsehallintoalueiden tuotannon ja tehokkuuden arvioijana on vielä epäselvä.

Vaikutukset tukipalveluhenkilöstöön:

Sosiaali- ja terveystalouden ja pelastustoimen siirtyessä pois kuntien tehtävistä, vähenee myös suuri määrä kuntien hallinnollisia tehtäviä ja tukipalvelutehtäviä. Porvoon kaupungissa tämän on arvioitu tarkoittavan yhteensä n. 90 henkilötyövuotta ja palkkakustannuksina noin 3,3 miljoonaa euroa. Yhdessä sosiaali- ja terveystalouden henkilöstön kanssa itsehallintoalueelle ja sen tukipalveluja tuottavalle organisaatiolle siirtyy kolmasosa kaupungin henkilöstöstä. On tärkeää, että tukipalveluiden henkilöstö siirtyy samoin liikkeenluovutuksen periaattein uudelle organisaatiolle kuin sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstökin. Koko sosiaali- ja terveystalouden tuottamiseen liittyvää henkilöstöä tulee kohdella samalla tavalla ja noudattaa EU:n liikkeenluovutusdirektiivejä sekä tulkita toiminta kokonaisuudeksi siitä huolimatta, miten se on kunnissa organisoitu. Kun tukipalveluhenkilöstön tehtävät kunnissa lakkaavat, ei kunnilla ole perusteita eikä taloudellisia mahdollisuuksia työllistää heitä. Itsehallintoalueiden sisäisestä palkkojen harmonisoinnista seuraa merkittäviä kustannuksia, joita ei ole arvioitu. Lainsäädännössä tulisi olla harmonisoinnista oma säädöksensä.

Eläkemenoperusteiset maksut ja kattamattomat, jo syntyneet eläkevastuut on siirrettävä itsehallintoalueille niiltä osin kuin ne näille alueille työssä olevien ja jo eläköityneiden osalta kuuluvat.

Kuntien sosiaali- ja terveysinfrastruktuuria varten ottamien lainojen vastuut tulee siirtää itsehallintoalueille.

Kuntien toimintaedellytysten kannalta on kuntien ja kuntayhtymien omistuksessa olevien sote-kiinteistöjen

tulevaisuus ja omaisuuden arvostus ratkaistava kunnille oikeudenmukaisesti ja kuntien muuttuvat toiminnan ja rahoituksen volyymit huomioiden. Omaisuutta siirrettäessä myyntihinnan tai vuokrattaessa vuokranmäärityksen tulee perustua markkinapohjaiseen arvonmääritykseen.

Uudistuksella olisi mahdollisesti myös vaikutusta erityisesti keskisuurten ja suurten kaupunkien konserneihin. Erityisesti sosiaalisen asuntotuotannon ja erityisryhmien asumisen osalta itsehallintoalueen ja kaupunkien toiminnan rajapintaa tulee tarkastella. Uudistuksen vaikutusta kaupunkien harjoittamaan asuntopoliittikkaan on vaikeaa arvioida.

Uudistus tulee toteuttaa joko alueellisesti tai ajallisesti porrastaen, jotta yhteiskunnan keskeiset toiminnot voidaan turvata.

20. 13. Vapamuotoisia huomioita hallituksen rahoituslinjauksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Uudistukseen liittyvän rahoitusjärjestelmän epäselvyyksien takia kunnilta on kysyttävä erikseen lausuntoa esitettävästä rahoitusmallista, kun suunniteltu malli tarkentuu. Rahoitusmalliesityksestä tulisi ilmetä, miten valtion rahoitus kohdennetaan itsehallintoalueille ja millaiset kuntakohtaiset vaikutukset rahoitusjärjestelmän uudistamisella on kuntien taloudelliseen tilanteeseen.

Esitetty aluejako ja rahoitusjärjestelmä johtavat todennäköisesti mittaviin taloudellisiin aluetasauksiin. Yhdessä valinnanvapauden ja EU-potilasdirektiivin implementoinnin kanssa kokonaisuuden hahmottaminen ja arviointi on erittäin haasteellista, jollei mahdotonta.

Edellytyksenä tulee olla, että hallinnon uudistamisen haitat eivät ole hyötyjä suurempia. Erityisesti on huolehdittava, että uudistukset eivät saa nostaa kokonaisveroastetta, eikä kenenkään verotus saa uuden hallinnontason luomisen johdosta kiristyä.

Kuntien taloudelliset mahdollisuudet vastata kuntiin jäävistä palveluista ja elinympäristön kehittämisestä eivät myöskään saa vaarantua. Kunnallisverolle ei tule säätää verokattoa.

Todettakoon, että tässä vaiheessa keskeiset rahoitukseen liittyvät periaatteet ja laskelmat eivät ole tiedossa.

Lakiehdotuksen keskeisiä taloudellisia vaikutuksia ei ole selvitetty. Kunta- tai aluekohtaisia koelaskelmia ei ole tehty, eikä ole laadittu edes karkean tason arviota. Uudistuksen kokonaishintaa tai -vaikuttavuutta ei ole arvioitu. Uuden hallinnon kustannuksia ei ole selvitetty.